

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 5C/171/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2509205878
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2018:2509205878.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudcom JUDr. Jaroslavom Ivanom v spore žalobcov: 1) F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š.Á. XXX/XX, X., 2) F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, A., 3) F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. A. XXXX/X, N., 4) F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, Č., zastúpených: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovaným: 1) O.H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX/XX, X. a 2) Z. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. Z. XXXX/X, Ž., Q. X, Č. R., obe zastúpené: JUDr. Ruženou Bubenčíkovou, advokátkou so sídlom Kollárova 8, Trnava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná 1) má nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1) až 4) spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 %.

III. Žalovaná 2) má nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1) až 4) spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia 1) až 4) /ďalej len ako „žalobcovia“/ sa spoločne s vtedy ako žalobkyňou 1): U. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomrelou dňa X.X.XXXX (zomrelou v priebehu konania) žalobou zo dňa 15.05.2009 (po pripustení jej zmeny na pojednávaní dňa 17.3.2011) domáhali určenia, že U. Z., nar. XX.XX.XXXX a F. Z., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomrelý XX.XX.XXXX, naposledy bytom Š. XXX/XX, X. boli ku dňu jeho smrti ako manželia bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností: pozemku evidovaného Katastrálnym úradom v Trnave, Správou katastra Hlohovec, ako parcela reg. „G.“ č. XXXX/XX o výmere 663 m2 (druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria), ktorý je situovaný v obci X., k. ú. X.; pozemku evidovaného Katastrálnym úradom v Trnave, Správou katastra A., ako parcela reg. „G.“ č. XXXX/XXX o výmere 427 m2 (druh pozemku - záhrada), ktorý je situovaný v obci X., k. ú. X. (ďalej aj ako „predmetné nehnuteľnosti“).

2. Žaloba bola odôvodnená tým, že predmetné nehnuteľnosti vznikli ako parciálna časť rozdelením pôvodného pozemku parcely č. XXXX. Majetok zapísaný ako p. č. XXXX, z ktorej bola neskôr utvorená p. č. XXXX/XX (p. č. XXXX/XXX bola vyčlenená z p. č. XXXX/XX), bola podľa záznamu v Pozemkovej knihe na vl. č. XXX (v časti majetková podstata) konfiškovaná U.. W. O. podľa nar. č. 104/1945 Zb. o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov Slovenského národa v znení nar. č. 64/1946 Zb. (ďalej len „nar. č. 104/1945 Zb.“) Národná správa pozemku vyznačila parcelu č. XXXX v evidencii Katastra nehnuteľností k 25.07.1945 podľa § 14 nar. č. 50/1945 Zb. na základe výmeru Okresného národného výboru v Hlohovci zo dňa 21.07.1945, č. D/1788-2/1945. Podľa § 13 ods. 1 nar. č. 104/1945 Zb. bola pri Miestnom národnom

výbore, v obvode ktorého bol pôdohospodársky majetok skonfiškovaný, vytvorená Miestna roľnícka komisia, ktorá aj vypracovala prídellový plán na stavebné pozemky zo skonfiškovaného majetku U. W. O. v k. ú. X.. Týmto prídellovým plánom bola p. č. XXXX/XX pridelená prídelcom L. Z. a jeho manželke. Prídellový plán bol postupom podľa § 13 ods. 3 a 4 Nar. č. 104/1945 Zb. schválený Okresnou roľníckou komisiou so sídlom v mieste Okresného národného výboru v Hlohovci. Predmetný prídellový plán bol prekontrolovaný a schválený Správou poľnohospodárskeho a lesného hospodárstva rady Krajského národného výboru v Nitre. Prídelcovia vstúpili na základe prídeltu podľa vyjadrenia žalobcov do oprávnenej držby pridelenej nehnuteľnosti, začali s jeho obhospodarovaním, kultivovaním a prípravou na výstavbu rodinného domu. V prídellovom konaní hmotnoprávne a procesnoprávne upravenom nar. č. 104/1945 Zb. sa stali jej vlastníkami. Dňa 09.10.1967 odpredali prídelcovia písomnou kúpnu zmluvou nehnuteľnosť U. Z., nar. XX.XX.XXXX a F. Z., nar. XX.XX.XXXX. V čase predaja sa na pozemku nachádzali vysadené porasty a vybudované základy pre stavbu rodinného domu, pozemok bol oplotený. U. Z.Á. a jej manžel a F. Z. užívali nehnuteľnosť od roku 1967, na pozemku postavili rodinný dom súp. č. XXX, na výstavbu rodinného domu bolo vydané stavebné povolenie Okresným národným výborom v Trnave dňa 25.08.1962 pod č. 1484/1961, dňa 26.04.1968 vydal Miestny národný výbor v Maduniciach pod č. 748/1968 rozhodnutie, ktorým udelil povolenie užívať predmetný rodinný dom U. Z. a jej manželovi F.. V súčasnosti je stavba evidovaná na par. č. XXXX/XX, v súvislosti s výstavbou rodinného domu bola z tejto parcely vyčlenená parc. č. XXXX/XXX. F.S. Z. zomrel, jeho dedičmi sú manželka U. Z. a žalobcovia. V dedičskom konaní však z dôvodu chýbajúcej evidencie súpisných a popisných údajov nedošlo k prejednaniu predmetných nehnuteľností. Ďalej sa v žalobe vyjadrili k spochybneniu vlastníckeho práva pôvodne žalovanej L. P.. Žalobcovia uviedli, že ak by aj vznikli rozpory ohľadom prevodu či prechodu vlastníckeho práva na nich, nemalo by to vplyv na súčasný stav, lebo je možné založiť vznik ich vlastníckeho práva k pozemku titulom vydržania. Sú presvedčení, že k nadobudnutiu vlastníctva právnymi predchodcami prišlo priamo ex lege najneskôr k 1.1.1992, t.j. v zmysle § 134 a § 872 ods. 6 zákona č. 509/1991 Zb. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 293/1992 Zb. sa plynutie lehoty na vydržanie neperuší vznikom užívacieho práva socialistickej organizácie k nehnuteľnosti. Preto ani odovzdanie predmetných nehnuteľností do užívania JRD nemohlo ovplyvniť ich vydržanie (judikát NS SR č. Rc 44/1996). Žalobcovia sú presvedčení, že zo strany ich právnych predchodcov boli splnené všetky zákonom požadované predpoklady k vydržaniu. Išlo o spôsobilý predmet vydržania (ideálny spoluvlastnícky podiel). Nadobúdatelia boli dobromyseľní v tom, že im vec patrí. Boli v oprávnenej nepretržitej držbe. Žalobcovia zdôraznili dobromyseľnosť aj vzhľadom na to, že L. P. sa po celú dobu plynutia vydržacej doby nezaujímal o právny ani faktický osud nehnuteľnosti (p. č. XXXX/XX v k. ú. X.), nedomáhala sa svojho vlastníckeho práva a v súvislosti s oprávneniami z neho vyplývajúcimi neprejavovala záujem predmet svojho vlastníctva držať, užívať, používať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Za pozemok platili žalobcovia dane a poplatky.

3. Pôvodne žalovanou bola v konaní: L. P.Z., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, X., ktorá zomrela po začatí konania dňa XX.XX.XXXX. Z obsahu Osvedčenia o dedičstve č. k. 6D/186/2012, Dnot 45/2012 zo dňa 14.9.2012 mal súd preukázané, že zákonnými dedičmi (i ohľadom nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania) po pôvodne žalovanej L. P. sú: O. P., nar. XX.XX.XXXX a Z. A., nar. XX.XX.XXXX. Súd s nimi konal ďalej ako so žalovanými v zmysle § 107 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.6.2016.

4. Žalované 1) a 2) žiadali návrh zamietnuť ako nedôvodný. V písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 14.12.2010 uviedli, že žalobcovia nepreukázali písomnou kúpnu zmluvou a jej registráciou štátnym notárstvom, že by U. Z. (pozn. súdu - ako pôvodná žalobkyňa v 1.rade) a jej manžel F. Z. kúpni zmluvou zo dňa 9.10.1967 nadobudli spornú nehnuteľnosť. S poukazom na § 134 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného k XX.XX.XXXX k zmluve o prevode nehnuteľnosti bola potrebná jej registrácia štátnym notárstvom, pričom vlastníctvo prechádza registráciou zmluvy. Vlastnícke právo nezískali, preto ani uvedená nehnuteľnosť nebola predmetom dedenia po F. Z.. Žalované uviedli, že žalobcovia nezískali vlastnícke právo ani vydržaním, nakoľko U. Z. vedela, resp. musela vedieť, že v katastri nehnuteľností nie je zapísaná ako vlastníčka pozemku. Námietky žalobcov voči nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovanou stranou nie sú opodstatnené, nakoľko v konaní sa nemá preukázať vlastníctvo žalovanej strany ale žalobcov, dôkazné bremeno je preto na žalobcoch. Nie je namieste dokazovať, že žalovaná strana nie je vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti, ktoré je preukázané výpisom LV č. XXX pre obec a k.ú. X..

5. V písomnom podaní zo dňa 02.02.2011 (č.l. 70) žalujúca strana uviedla, že nie je pravdou, že žalovaná je vlastníčkou pozemku parc. č. XXXX/XX (teda ani pozemku parc. č. XXXX/XX a XXXX/XXX), s tým, že žalovanou držanú pridelovú listinu je potrebné hodnotiť ako nulitný (ničotný) akt, pre jej rozpor s nar. č. 104/1945 Zb. SNR. Ďalej uviedli, že U. Z. a jej manžel vstúpili do držby dňom reálneho uchopenia veci na základe uzatvorenej kúpnej zmluvy, s tým, že pred nimi boli v držbe L. Z.Á. s manželkou na základe pridelu.

6. Okresný súd Piešťany rozhodol vo veci samej rozsudkom č.k. 5C/171/2009 - 243 zo dňa 24.09.20136 tak, že žalobu zamietol. Zamietnutie žaloby bolo odôvodnené tým, že U. Z. (v čase podania žaloby ako žalobkyňa v 1.rade) a jej nebohý manžel F. Z. nemohli nadobudnúť sporné parcely vydržaním, keďže neboli splnené základné podmienky pre vydržanie, v prvom rade dobromyseľnosť a ani vydržacia doba. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia.

7. O odvolaní žalobcov proti rozsudku rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom č.k. 9Co/57/2014-291 zo dňa 03.02.2015 tak, že napadnutý (žalobu zamietajúci) rozsudok potvrdil. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p., posúdil v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Odvolací súd uviedol, že nie je rozhodujúce, že vlastnícke právo právnych predchodcov žalovaných bolo do pozemkovej knihy zapísané až v roku 1962, keďže pridelové listiny ako verejné listiny boli a aj v súčasnosti sú dokladmi o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a sú vkladuschopnými listinami spôsobilými pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Súd je viazaný rozhodnutím správneho orgánu o prídele nehnuteľností, je povinný vychádzať z jeho účinkov, ktoré sa prejavujú v tom, že právnym titulom nadobudnutia vlastníckeho práva je rozhodnutie o ich prídele (judikát NS SR č. 44/2005). Odvolací súd ďalej uviedol, že predmetom konania nebolo určenie vlastníckeho práva pôvodne žalovanej L. P. a jej právnych predchodcov k spornej nehnuteľnosti, pôvodne parc. č. XXXX/XX a z nej vytvorenej parc. č. XXXX/XX a XXXX/XXX v k. ú. X.. Pasívna legitímácia žalovaných - pôvodne žalovanej L. P. a jej právnych nástupcov je nepochybná, súd nie je povinný ju skúmať, je preukázaná existujúcim zápisom na liste vlastníctva. K súhlasným záverom o existencii vlastníckeho práva pôvodne žalovanej L. P. k pozemku parc. č. XXXX/XX v k.ú. X. dospel i Okresný súd Trnava v konaní sp. zn. 20C/133/1995, keď rozsudkom zo dňa 25.09.2007 zaviazal odporcov D. A. a L. A. zaplatiť nebohej L. P. spoločne a nerozdielne titulom bezdôvodného obohatenia sumu 188.005,- Sk s prislúšenstvom. V konaní bolo preukázané, že právní predchodcovia pôvodnej odporkyne - manželia H.- predmetnú parcelu obhospodarovali až do roku 1964. Toto rozhodnutie okresného súdu bolo potvrdené Krajským súdom v Trnave rozsudkom sp. zn. 24Co/342/2007 zo dňa 24.09.2008. Odvolací súd taktiež uviedol, že žalobcovia v preskúmvanej veci uplatňovali svoj nárok a vlastnícke právo k pozemkom parc. č. XXXX/XX a XXXX/XXX v k.ú. X. titulom vydržania. Odvolací súd sa plne stotožnil s odôvodnením súdu prvého stupňa aj v tejto časti. Poukázal na výpoveď pôvodnej žalovanej L. P., keď bola vypočutá súdom prvého stupňa dňa 15.06.2011. Uviedla, že keď sa začalo stavať na ich pozemku a vymerali Š. Y., bola na MNV povedať, že je to ich parcela. Chcela aj ona vymerať, ale jej nedali pozemok, lebo bola ešte slobodná. Keď začali na Š. Y. stavať, dali jedného občana na súd, ale nepomohli si (išlo o konanie sp. zn. 11C/110/1964). Za pozemok zaplatili pridelovú cenu, zaplatili za celý pozemok, a v dedičskom konaní po rodičoch ho zapísali na ňu. Vec začala vybavovať, keď mala asi 30 rokov (nar. XXXX). Hneď po zapísaní pridelu predala 3 pozemky. Obyvatelia Š. Y. jej nadávali, vyhrážali sa. Chceli pozemky zadarmo, ona im to nemohla darovať, na pridelovú cenu sa zložili všetci súrodenci. Všetci obyvatelia obce vedeli, že pozemok patrí jej. Dali zamerať celú ulicu, aby vedeli, akú výmeru má každý. Písali listy, keď stavali. Vypovedala, že Z. prišiel za ňou, aby mu to podpísala, chcel to zadarmo. Nebohý manžel U. Z. spolu s ňou boli potom za ňou. Pôvodne chcel odkúpiť tieto pozemky, neskôr sa však nedohodli, lebo nechcel za pozemky zaplatiť. Zo svedeckej výpovede starostky obce X. vyplýva, že o spore pôvodnej žalovanej s jedným z majiteľov domov na ul. Š. sa vedelo v celej obci. Išlo o spor vedený nebohou L. P. spis. zn. 11C/110/1964 (rozhodnutie zo dňa 21.11.1966) na Okresnom súde Trnava. V čase plynofikácie obce sa otvorila otázka vlastníctva. Nebohá L. P. mala záujem pozemky užívateľom predať, avšak niektorí nemali záujem. V prípade výstavby rodinných domov na ulici Š. v X. došlo k pochybeniu zo strany bývalého ONV v Hlohovci, ktorý vydal stavebníkom rozhodnutie o prípustnosti k stavbe bez vyžadovania preukázania vlastníctva k pozemkom. Súhlas na zastavanie pozemku dávalo bývalé JRD, ktoré však bolo len užívateľom pozemku. Súhlas mohol dať len vlastník. Takto odpovedal bývalý Západoslovenský KNV v Bratislave bratovi pôvodnej odporkyne listom zo dňa 07.05.1965 na jeho dopyt - sťažnosť. Kópiu listu dal na vedomie o.i. ONV

Trnava a MNV Madunice - vid' čl. 160. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a z vykonaného dokazovania na súde prvého stupňa jednoznačne vyplynulo, že U. Z. a jej nebohý manžel neboli pri nadobúdaní pozemkov náležite opatrní v obvyklej miere, ako držiteľia predmetných pozemkov neboli dobromyseľní v tom, že im vec vlastnícky patrí, chýbala preto u nich dobromyseľnosť ako jedna z podmienok nadobudnutia predmetných pozemkov vydržaním.

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia. O dovolaní žalobcov proti rozsudku odvolacieho súdu rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“) uznesením č.k. 7 Cdo 1362/2015 - 354 26.04.2016 tak, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 3. februára 2015 sp. zn. 9Co 57/2014, ako aj rozsudok Okresného súdi Piešťany z 24. septembra 2013 č.k. 5C 171/2009 - 243 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zrušujúce uznesenie dovolacieho súdu bolo odôvodnené tým, že tak okresný súd ako aj krajský súd konal s U. Z. (v danom čase ako žalobkyňou v 1.rade), hoci jej spôsobilosť mať práva a povinnosti a tým byť účastníčkou konania zanikla smrťou dňa 2.9.2013. V konaní vystupovala teda ako účastníčka konania, hoci nemala už spôsobilosť byť účastníkom konania. Vzhľadom na uvedenú procesnú vadu sa dovolací súd v danom štádiu konania uvedenými dovolacími dôvodmi nezaoberal.

9. Okresný súd Piešťany uznesením zo dňa 13.06.2018 pod sp. zn. 5C/171/2009, ECLI:SK:OSPN:2018:2509205878.20 pripustil zmenu žaloby takto:

„Súd určuje, že časti nehnuteľnosti, pozemku evidovaného ako parcela registra E č. XXXX/XX o výmere 18.988 m², druh pozemku: orná pôda, v obci X., katastrálne územie X. zobrazené na katastrálnej mape v hraniciach pozemku evidovaného ako parcela registra G. č. XXXX/XXX o výmere 427 m², druh pozemku: záhrady, ktorý je situovaný v obci X., katastrálne územie X. a v hraniciach pozemku evidovaného ako parcela registra G. č. XXXX/XX o výmere 663 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, ktorý je situovaný v obci X., katastrálne územie X. patria do dedičstva po F. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, naposledy bytom Š. XXX/XX, X..

Súd určuje, že časti nehnuteľnosti, pozemku evidovaného ako parcela registra O. č. XXXX/XX o výmere 18.988 m², druh pozemku: orná pôda, v obci X., katastrálne územie X. zobrazené na katastrálnej mape v hraniciach pozemku evidovaného ako parcela registra G. č. XXXX/XXX o výmere 427 m², druh pozemku: záhrady, ktorý je situovaný v obci X., katastrálne územie X. a v hraniciach pozemku evidovaného ako parcela registra G. č. XXXX/XX o výmere 663 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, ktorý je situovaný v obci X., katastrálne územie X. patria do dedičstva po U. Z., r. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela XX.XX.XXXX, naposledy bytom Š. XXX/XX, X..

Žalobcom v I. až IV. rade sa priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v I. a II. rade vo výške 100 %.“

10. Podľa § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

11. Podľa § 455 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

12. Súd s poukazom na ust. § 138 CSP vyzval na späťvzatie žaloby (poukazujúc pritom na potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu a uznesenie dovolacieho súdu), načo zástupca žalobcov uviedol, že na žalobe trvajú a pridriavajú sa doterajších vyjadrení v spore. Titulom nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcov je vydržanie, s tým, že počiatok vydržacej doby nie je možné s odstupom času jednoznačne ustáliť, avšak k uchopeniu držby došlo pred rokom XXXX, a to právnym predchodcom L. Z. a jeho manželkou, titulom uchopenia držby bol Prídelový plán a faktické odovzdanie pôvody zástupcami MNV.

13. Zástupkyňa žalovaných namietla existenciu naliehavého právneho záujmu, s tým, že v prípade vyhovenia žalobe by nedošlo k vyriešeniu sporu s konečnou platnosťou, došlo by k duplicitnému zápisu vlastníckeho práva k tomu istému pozemku. Súčasne navrhla doplniť dokazovanie listinami (zápisom vlastníckych práv do LV zo dňa 15.8.1989, doručovacím listom, záznamom zmien od roku 1989, zápisnicou Geodézie š.p. zo dňa 23.10.1989, všetky listiny na čl. 47 spisu). Súd uviedol, že

nevykoná dokazovanie predloženými listinami, nakoľko to pre rozhodnutie za daného stavu (právneho zastúpenia súdom) považoval za nadbytočné.

14. Súd pri rozhodovaní vychádzal s týchto dôkazov: uznesenia štátneho notárstva v Trnave č. k. D1551/61-21 zo dňa 11.07.1962, prídelovej listiny ONV v Trnave zo dňa 23.8.1962, výpisov z katastra nehnuteľností, rozhodnutia MNV v Maduniciach č. 748/1968 zo dňa 13.12.1968, rozhodnutia ONV v Trnave č. 1484/1961 zo dňa 25.8.1962, prídelového plánu pre Ľ. Z. a manželku, osvedčení o dedičstve po F. Z. a U. Z., rodných listov žalobcov, výsluchu U. Z. a F.Á. Z. ako žalobcov, výsluchu L. P. ako pôvodne žalovanej, z listiny Západoslovenského krajského národného výboru Bratislava zo dňa 7.5.1965, z ktorých zistil nasledovný skutkový stav:

15. Z obsahu uznesenia štátneho notárstva v Trnave č. k. D1551/61-21 zo dňa 11.07.1962 (právoplatného dňa 23.11.1962) v dedičskej veci po nebohých F. H., zomrelom X.XX.XXXX a L. H., zomrelej X.X.XXXX mal súd preukázané, že parc. č. XXXX/XX nadobudla pôvodne žalovaná: L. P..

16. Z obsahu prídelovej listiny (čl. 19) vydanjej Okresným národným výborom v Trnave - odbor pôdohospodárstva dňa 23.8.1962, evidovanej pod č. 504/1963 mal súd preukázané, že bola vystavená na rodičov pôvodne žalovanej L. P., a to na F. H. a jeho manželku L., X. č. XX. Predmetom prídelovej listiny bola i roľa parc. č. XXXX/XX o výmere 3,36.92 ha. Za všetky pridelené parcely im bola určená prídelová cena 12.742 Kčs. Na predmetnej listine sa nachádza záznam zo dňa 23.8.1962 odboru pôdohospodárstva ONV v Trnave, že nemá námietok proti prepisu vlastníckeho práva na prídelcov, nakoľko prídelová cena bola úplne vyplatená.

17. Z výpisu z katastra nehnuteľností pre obec a k.ú. X. k parcele registra „G.“ parc. č. XXXX/XXX - záhrady o výmere 427 m² vyplýva, že list vlastníctva k danej parcele založený nebol. Z výpisu z katastra pre obec a k.ú. X. k parcele registra „G.“ parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvorja o výmere 663 m² vyplýva, že list vlastníctva k danej parcele založený nebol. Z listu vlastníctva č. XXXX pre obec a k.ú. X. vyplýva, že na pozemku parc.č. XXXX/XX sa nachádza rodinný dom s.č. XXX, s tým, že k pozemku pod stavbou č. XXX (XXXX/XX) nie je evidovaný právny vzťah na liste vlastníctva. Z listu vlastníctva č. XXX pre obec a k.ú. X. k parcele registra „O.“ parc. č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 18.988 m² vyplýva, že ako výlučná vlastníčka bola uvedená L. P., rod. H. (k tomu pozri bod 3. odôvodnenia tohto rozsudku).

18. Z rozhodnutia - povolenie užívať stavbu rodinného domu č. XXX/XXXX zo dňa 13.12.1968 vyplýva, že Miestny národný výbor v Maduniciach udelil žiadateľovi F. Z. povolenie užívať stavbu rodinného domu v obci X. č. XXX na pozemku parc. č. XXXX/XX vystavanú na základe rozhodnutia o prípustnosti stavby, vydaného odborom výstavby ONV v Trnave pod č. 1484/1961 zo dňa 25.8.1961.

19. Z rozhodnutia vydaného odborom výstavby ONV v Trnave pod č. 1484/1961 zo dňa 25.8.1962 vyplýva, že sa žiadateľovi Ľ. Z. povolila novostavba rodinného domu v obci X. na pozemku parc. č. XXXX/XX.

20. Z obsahu prídelového plánu na stavebné pozemky (čl. 25 spisu) súd zistil, že sa týkal stavebného pozemku p.č. XXXX/XX, pričom ako prídelcovia boli uvedení Ľ. Z. a manželka.

21. Z osvedčenia o dedičstve č. k. D 1513/96 -15, Dnot 341/96 zo dňa 8.12.1997 mal súd preukázané, že F. Z., nar. XX.X.XXXX dňa X.XX.XXXX zomrel, zákonnými dedičmi po ňom sú žalobcovia 1) až 4) ako jeho deti spoločne s U. Z., nar. XX.XX.XXXX ako jeho manželkou. Predmetom dedičstva bol okrem iného i rodinný dom s.č. XXX zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a k.ú. X. bez pozemku, postavený na parc. č. XXXX/XX. Z obsahu rodných listov žalobcov 1) až 4) vyplýva, že ich rodičmi boli U. Z. (pôvodná žalobkyňa v 1.rade) a F. Z..

22. Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 26D/824/2013, Dnot 243/2013 zo dňa 24.04.2014 mal súd preukázané, že U. Z. (pôvodne žalobkyňa v 1.rade), nar. XX.XX.XXXX dňa XX.XX.XXXX zomrela, zákonnými dedičmi po nej sú ako deti - žalobcovia 1) až 4). Predmetom dedičstva bol okrem iného i rodinný dom s.č. XXX zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a k.ú. X. bez pozemku, postavený na parc. č. XXXX/XX.

23. Z výsluchu U. Z. ako pôvodne žalobkyne v 1.rade súd zistil, že s manželom pôvodne bývali na Z. a od švagra sa dozvedeli, že pán Z. z Z. predáva pozemok so schátralými základmi. Pán Z. im povedal, že pozemok je jeho a mal na to pridelovú listinu. Pred samotnou kúpou sa boli na pozemku pozrieť a videla tam rozsypané základy, len zo strany suseda bol plot. Kúpnu zmluvu s Z. spisali sami, podpísali ju na MNV v Maduniciach a zaplatili za pozemok 18.500,- Kčs. Nevedela uviesť, kde sa zmluva nachádza, či a kde bola daná. Pozemok nedali zamerať z dôvodu, že bol už zameraný a ich susedia mali už domy postavené, oplotené. Pozemok vyčistili, obnovili základy a začali stavať dom. Uviedla, že počas stavania im nikto nebránil ani nepovedal, že stavajú na cudzom pozemku a až po 90. roku sa L. P. začala domáhať vlastníctva, ale na súvislosti si už nepamätala. K zavádzaniu plynu na ich ulici uviedla, že plyn bol zavedený bez problémov. Následne uviedla, že zo začiatku boli problémy s zavedením plynu, L. P. do toho zavŕtala, ale starostka to vybavila, plyn sa zaviedol.

24. Z výsluchu F. Z. (v čase podania žaloby ako žalobca v 2.rade) súd zistil, že tento vedel o problémoch pri zavádzaní plynu, ale ho to nezaujímalo. Pred 4,5 až 7 rokmi dom zrekonštruoval a doposiaľ v ňom býva. Počas rekonštrukcie mu robil problémy pán P., zať L. P., tvrdiac že L. P. má na pozemok list vlastníctva.

25. Z výsluchu pôvodne žalovanej L. P. (č.l. 131) bolo zistené, že pridelovú listinu dostal ešte jej otec, listinu mali doma a ona sa až ako vydatá dozvedela, že tá parcela č. XXXX/XX je ich. Povedal jej to otec ešte za života. Podľa jej vyjadrenia jej otec pozemok (ktorý dostal) neoplotil, ale hospodáril na ňom, zasial tam jačmeň. Nevie, ako dlho pôdu užíval, ale po vzniku družstva išla všetka pôda do družstva. V čase rozdeľovania pozemkov na Š. Y. mala záujem i ona o parcelu, ale nebola jej daná z dôvodu, že je slobodná. Podľa jej slov keď sa začalo na Š. Y. stavať ona „pustila do sveta“, že je to jej. Povedala to aj na bývalom MNV hneď ako sa začali plochy vymeriavať. Pre pozemky na Š. Y. si prestala vychádzať so susedmi, lebo chceli prepísať pozemky na nich zadarmo, no ona to nemohla urobiť, lebo všetci súrodenci sa zložili na zaplatenie pridelovej ceny. Následne dali vymerať pozemky na celej Š. Y., vtedy mali niektorí už domy postavené. Dôvodom vymerania bol záujem pozemky predávať. Uviedla, že všetci bývajúci na Š. Y. vedeli, že pozemky sú jej, lebo to bolo povedané - na dedine sa to dozvie jeden od druhého. Osobne nenavštevovala bývajúcich na tejto ulici, lebo sa bála, ale písala im listy, keď začali stavať.

26. Z obsahu listiny Západoslovenského krajského národného výboru Bratislava zo dňa 7.5.1965 (čl. 160) adresovaného F. H. (brat L. P.) mal súd preukázané, že tento žiadal pomoc pri riešení vlastníckeho práva k stavebným pozemkom. Príslušný orgán oznámil, že po úmrtí otca boli pozemky prevedené na dedičov, aj L. P.. Z celkovej výmery 6 ha bolo 3,30 ha stavebné pozemky. Na pozemkoch bolo vybudovaných 22 domov, pričom vlastníctvo nebolo majetkovoprávne usporiadané a chyby sa dopustilo bývalé ONV v Hlohovci, keď vydal stavebníkom rozhodnutia o prípustnosti k stavbe bez toho, že by vyžadoval vlastníctvo k pozemku. Išlo o pozemky v užívaní JRD a JRD vydávalo súhlas na zastavanie pozemku, pritom súhlas mal v skutočnosti vydať jedine F. H. alebo dedičia po ňom. ZKNV navrhol riešenie iba výkupom pozemkov pre MNV buď dobrovoľnou dohodou alebo vyvlastnením.

27. Zástupca žalobcov v písomnom podaní zo dňa 29.9.2011 (č.l. 163) okrem iného uviedol, že neboli preukázané skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť dobromyseľnosť držiteľov. Má za preukázané, že U. Z. aj s manželom boli oprávnenými držiteľmi až do nadobudnutia vlastníctva vydržaním, t.j. k 1.1.1992. K oprávnenej držbe došlo po dohode o kúpe a na oprávnenosť držby nemá vplyv, že nedošlo k platnej kúpnej zmluve, lebo platnosť nadobúdacieho právneho úkonu je rozhodujúci len pri prevode vlastníctva na základe právneho úkonu.

28. Na pojednávaní (č.l. 92) zástupca žalobcov uviedol, že do oprávnenej držby vstúpili pôvodní pridelcovia (L. Z. a jeho manželka). Zástupkyňa žalovanej strany uviedla, že nespochybňuje skutočnosť, že U. Z. s manželom užívali predmetnú nehnuteľnosť, otázkou zostáva ich dobromyseľnosť.

29. V záverečnom vyjadrení zo dňa 29.11.2011 (č.l. 195) zástupca žalobcov zotrval na tom, že U. Z. (v danom čase ako žalobkyňa v 1.rade) vstúpila s manželom do oprávnenej držby kúpou od predchádzajúceho vlastníka, pridelcu L. Z.. Nehnuteľnosti užívali ako vlastné v dobrej viere od roku 1967 nerušene až do smrti manžela X.XX.XXXX a U. Z. aj naďalej. Listiny predkladané zástupkyňou žalovanej strany nepreukazujú, že by boli U. Z. s manželom v kontakte s L. P.. Poukázal na to, že pre posúdenie vzniku vlastníckeho práva vydržaním je nutné hodnotiť len obdobie uplynuté do 1.1.1992. Záverom sa

odvolal na rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 117/94 z 28.2.1995, v zmysle ktorého neplatnosť právneho úkonu o prevode vlastníctva nie je okolnosťou vylučujúcou nadobudnutie vlastníctva vydržaním.

30. Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

31. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

32. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

33. Podľa § 186 ods. 1 prvá veta CSP, súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti.

34. Nakoľko sa jedná o tzv. určovaciu žalobu (§ 80 písm. c/ OSP - účinného do 30.6.2016, § 137 písm. c/ CSP - účinného od 1.7.2016) súd sa prvotne musel zaoberať existenciou naliehavého právneho záujmu žalobcov na podanej určovacej žalobe. V súvislosti s naliehavým právnym záujmom súd uvádza, že právny záujem je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., resp. § 137 písm. c) CSP, tento musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Súd v danom prípade vyhodnotil, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na podaní určovacej žaloby, pretože ich právne postavenie je neisté, prípadné vyhovenie žalobe by bolo podkladom pre uskutočnenie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností, ktorému by predchádzalo dedičské konanie, ktorého predmetom by boli sporné nehnuteľnosti, pričom žalobcovia 1) až 4) sú dedičmi po zomrelej U. Z. a zomrelom F. Z., vo vzťahu ku ktorým sa žalobcovia ako ich dedičia domáhajú určenia, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane konštatoval (sp. zn. 1Cdo 26/2007 zo dňa 16.12.2008, sp. zn. 3 Cdo 43/2007 zo dňa 11.12.2008, 5 Cdo 147/2007 zo dňa 30.06.2008) prípustnosť určovacieho návrhu, že konkrétna vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiťelovi, ktorým návrhom sa môže v sporovom konaní takéhoto určenia domáhať ten, kto je dedičom poručiťela (resp. do úvahy prichádzajúcim dedičom), prípadne jeho právnym nástupcom, voči inej osobe ako dedičovi (ktorá nie je poručiťelovým dedičom).

36. Žalobcovia podanou určovacou žalobou sledovali záujem dosiahnuť zhodu medzi skutočným (faktickým) stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností vo vzťahu k pozemku (nie parcele, pozn. súdu). Aj za situácie, že sporný pozemok je zapísaný ako parcela registra „O.“ na žalované v 1. a 2.rade, pričom žalobcovia sa domáhajú určenia vlastníckeho práva k pozemku registra „G.“, je súd toho názoru, že v prípade vyhovenia žalobe by nedošlo k duplicitnému zápisu vlastníckeho práva, čím sa bránila žalovaná strana. Medzi stranami sporu bolo nesporným, že pozemky parcely registra „G.“ č. XXXX/XX a č. XXXX/XXX (ku ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva vydržaním) sú situované, resp. ležia na pozemku evidovaného ako parc. reg. „O.“, č. XXXX/XX, ktorého vlastníčkou bola L. P., po jej smrti žalované v 1. a 2. rade. Z uvedeného vyplýva, že sa jedná o totožný pozemok (pozn. súdu - ako časť zemského povrchu), ktorý je v súčasnosti evidovaný len ako parcela registra „O.“ v prospech žalovaných 1) a 2), pričom fakticky tento pozemok (ako časť zemského povrchu) užívajú žalobcovia, na tomto pozemku je postavaný rodinný dom súp. č. XXX. Ak by súd žalobe vyhovel, určil by vlastnícke právo k pozemku a nie k parcele registra „G.“, parcelou registra „G.“ by bol (podľa žaloby) tento pozemok (ako súčasť väčšieho pozemku evidovaného pod registrom „O.“) len definovaný pre účely zápisu vlastníckeho práva k pozemku pre príslušný orgán evidencie práv k nehnuteľnostiam, ktorý by pri zápise tohto rozsudku - vlastníckeho práva k pozemku registra „G.“ zohľadnil túto skutočnosť aj v registri „O.“. Pretože súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti by bolo v danom prípade

podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností (§ 34 katastrálneho zákona), je žaloba o určenie vlastníckeho práva v podobe, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva, spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie právnej neistoty o skutočných právnych vzťahoch k sporným pozemkom medzi stranami sporu. Súd má preto zato, že žalobcovia osvedčili naliehavý právny záujem na podanej žalobe.

37. Podľa § 133 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom do 31.03.1983, osobné vlastníctvo k veci možno nadobudnúť kúpou, darom alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

38. Podľa § 134 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom do 31.03.1983, k zmluve o prevode nehnuteľnosti je potrebná jej registrácia štátnym notárstvom. Vlastníctvo prechádza registráciou zmluvy.

39. Podľa § 132a ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 01.04.1983, kto s vecou zaobchádza ako so svojou a so zreteľom na všetky okolnosti je dobromyseľný, že mu vec patrí, má - pokiaľ nie je ustanovené inak - obdobné práva na ochranu, ako má vlastníak.

40. Podľa § 135a ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 01.04.1983, vlastníkom veci, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva, sa stane občan, ktorý má nepretržite v držbe (§ 132a ods. 1) hnutel'nú vec tri roky a nehnuteľnú vec desať rokov. Obdobne, pokiaľ nie je ustanovené inak, nadobudne občan aj právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 132a ods. 2).

41. Podľa § 135a ods. 4 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 01.04.1983, do doby podľa odsekov 1 a 2 si občan môže započítať dobu, po ktorú jeho právny predchodca mal vec nepretržite v držbe alebo nepretržite vykonával právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

42. Podľa § 507a ods. 3 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 01.04.1983, do času uvedeného v ustanovení § 135a sa započíta aj čas, po ktorý občan alebo jeho právny predchodca mal vec nepretržite v držbe (§ 135a ods. 1) alebo nepretržite vykonával právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 135a ods. 2) pred 1. aprílom 1983; tento čas sa však neskončí skôr než uplynutím jedného roka od tohto dňa.

43. Podľa § 13 ods. 3 Nariadenia č. 104/1945 Zb. SNR o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa (ďalej len ako Nariadenie č. 104/1945 Zb.), miestna roľnícka komisia vypracuje prídelový plán s návrhom na prídelovú cenu a predloží ho na schválenie okresnej roľníckej komisii.

44. Podľa § 13 ods. 4 Nariadenia č. 104/1945 Zb., okresná roľnícka komisia preskúma predložené prídelové plány a návrhy na prídelovú cenu a na ich základe vypracuje prídelový plán a rozvrh prídelových cien pre celý okres. Ak nie sú rozpory medzi prídelovými plánmi a návrhmi na prídelovú cenu, predloženými miestnymi roľníckymi komisiami, alebo ak dôjde medzi nimi k dohode, má sa okresný prídelový plán a rozvrh prídelových cien pokladať za konečný, ak je v súhlase s ustanoveniami tohto nariadenia.

45. Podľa § 13 ods. 5 Nariadenia č. 104/1945 Zb., cieľom zistenia, či sú splnené podmienky uvedené v ods. 4, okresné roľnícke komisie predložia svoj prídelový plán s rozvrhom prídelových cien Poverenictvu Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu, ktoré ho môže zmeniť, ak ustanovenia tohto nariadenia nie sú v ňom dodržané.

46. Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia č. 104/1946 Zb. SNR o vydávaní výmerov o vlastníctve pôdy, pridelenej podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb.n. SNR (ďalej len ako Nariadenie č. 104/1946 Zb.), poverenictvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy môže ešte pred zaplatením prídelovej ceny (§ 19 nar. č. 104/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb.n. SNR) vydávať prídelcom (§§ 6 až 11 nar. č. 104/1945 Sb.n. SNR) výmery o vlastníctve pôdy pridelenej im podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb.n. SNR.

47. Podľa § 1 ods. 2 Nariadenia č. 104/1946 Zb., výmer o vlastníctve pôdy je verejnou listinou dokazujúcou vlastnícke právo prídelcu k pridelenej pôdohospodárskej nehnuteľnosti, na základe ktorej príslušný knihovný súd urobí záznam vlastníckeho práva v prospech prídelcu bez podmienky dodatočného ospravedlnenia.

48. Čo sa týka nadobudnutia vlastníckeho práva právnymi predchodcami žalobcov 1) až 4) kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX, v tomto rozsahu žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, nakoľko nepredložili v konaní predmetnú kúpnu, preto nebolo možné titulom tejto zmluvy určiť vlastnícke právo právnych predchodcov žalobcov k predmetným nehnuteľnostiam. Ako vyplýva z §§ 133 a § 134 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom do 31.03.1983, vlastníctvo k veci (teda aj k sporným pozemkom) bolo možné nadobudnúť kúpou, avšak k zmluve o prevode nehnuteľnosti bola potrebná jej registrácia štátnym notárstvom. Vlastníctvo prechádzalo až registráciou zmluvy. V tomto rozsahu žalobcovia dôkazné bremeno neunesli, preto nebolo možné žalobe vyhovieť a určiť, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva ich rodičov (resp. že boli vlastníkami) titulom kúpy zo dňa XX.XX.XXXX. Napokon aj argumentácia zástupcu žalobcov v priebehu konania smerovala v podstatnej miere k nadobudnutiu vlastníckeho práva titulom vydržania, čo potvrdil aj na pojednávaní po rozhodnutí dovolacieho súdu.

49. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. účinný od 1.4.1964 držbu a vydržanie až do novelizácie zákonom č. 131/1982 do 1.4.1983 neupravoval. Záujem spoločnosti si vyžiadal, aby aj u tzv. nedoložených právnych vzťahov došlo na právnom základe k súladu právneho stavu so stavom skutočným. Novela Občianskeho zákonníka v ust. § 132a a 135a od 1. apríla 1983 novoupravila vydržanie. Novela uskutočnená zákonom č. 131/1982 Zb., ktorý nadobudol síce účinnosť až dňom 1. apríla 1983, ale v prechodných ustanoveniach stanovil, že do doby uvedenej v ustanovení § 135a a týkajúcej sa lehoty potrebnej k vydržaniu vlastníctva k veci sa započíta aj doba, počas ktorej občan alebo jeho právny predchodca mal vec nepretržite v držbe (§ 135a ods. 1) alebo nepretržite vykonával právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 135a ods. 2) pred 1.4.1983. Táto doba však neskončila skôr, než uplynutím jedného roku od tohto dňa (§ 507a ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. v znení zákona č. 131/1982 Zb.). Týmto prechodným ustanovením zákon č. 131/1982 Zb. celkom výnimočne a ojedinele založil pravú spätnú účinnosť pri posudzovaní nárokov vzniknutých z držby tak, ako držbu upravoval v § 132a.

50. Nakoľko právnym titulom nadobudnutia vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobcov (U. Z. a F. Z.) malo byť vydržanie, bolo potrebné v konaní zo strany žalobcov preukázať splnenie všetkých podmienok vydržania k nadobudnutiu vlastníckeho práva. Ako vyplýva z ust. § 132a ods. 1 v spojení s § 135a ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.1983, jednou z podmienok bola i dobromyseľnosť držiteľa v tom, že mu vec alebo právo patrí.

51. Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2011, sp. zn. 5 Cdo 87/2010). Vydržanie je jedným zo spôsobov pôvodného (originálneho) nadobudnutia vlastníckeho práva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona. Nevyžaduje sa k tomu žiadne rozhodnutie štátneho orgánu; rozhodnutie súdu vydané na základe určovacieho návrhu (§ 80 písm. c/ OSP, resp. § 137 písm. c/ CSP) má povahu deklaratórneho rozhodnutia, teda rozhodnutia, ktorým sa iba deklaruje existujúci právny stav.

52. Dobrá viera musí byť podložená konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usúdiť, že presvedčenie držiteľa veci o tom, že mu vec patrí je opodstatnené. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú spravidla okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva, ktorý svedčí o poctivosti nadobudnutia práva, teda titul uchopenia sa držby. Takáto osoba bude spravidla konať v skutkovom omyle, výnimočne môže ísť aj o omyl právny. Preto judikatúra žiada, aby držiteľ bol objektívne v dobrej viere, že tu takýto titul je, aj keď v skutočnosti takýto titul neexistuje. Oprávnená držba sa nemusí nutne opierať o existujúci právny dôvod, postačí, ak je tu domnelý právny dôvod, teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu takýto právny titul svedčí. Či je držiteľ v dobrej viere alebo nie je, je vždy treba hodnotiť objektívne a nie len zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samotného účastníka a je vždy potrebné brať do úvahy, či držiteľ

pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržačiu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Oprávnená držba tak spočíva na objektívne ospravedliteľnom dôvode.

53. Ako vyplýva z tvrdenia žalujúcej strany, titulom nadobudnutia vlastníckeho práva bolo vydržanie, s tým, že do držby vstúpil ešte Ľ. Z. s jeho manželkou a domnelým titulom bol Prídelový plán (č.I. 25, priložený k žalobe). V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. apríla 2017, sp. zn. 3 Cdo 17/2016, ktorý vo vzťahu k vydržaniu uviedol, že: „Domnelým (putatívnym) titulom nadobudnutia vlastníctva je určitá skutočnosť, ktorá má navonok znaky riadneho nadobúdacieho titulu (v súlade so zákonom zakladajúceho vznik vlastníctva), chýba pri nej ale niektorá stránka (vlastnosť, znak), ktorú pre nadobudnutie vlastníctva vyžaduje objektívne právo. Takýmto domnelým titulom môže byť v praxi napríklad (a) dedičské rozhodnutie o nadobudnutí veci, ktorá však v čase smrti poručiteľa objektívne nepatrila do jeho majetku, (b) neprávoplatné rozhodnutie súdu určujúce vlastníctvo veci, (c) kúpna alebo darovacia zmluva, ktorá je z niektorého dôvodu neplatná.“ Z uvedeného pre daný spor vyplýva, že domnelým titulom v danom čase nemohol byť len prídelový plán (vypracovaný miestnom roľníckou komisiou), na ktorý poukazovali žalobcovia, samotný prídelový plán bez ďalšieho vlastníctvo predchodcov žalobcov, resp. Ľ. Z. s manželkou založiť nemohol, toto mohlo založiť až následné rozhodnutia o prídele, ktorý ak by bolo vydané a navonok by malo znaky riadneho rozhodnutia, no chýbala by pri nej len niektorá stránka, bolo možné uvažovať o domnelom titule k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním, ak by boli splnené i ďalšie zákonom požadované predpoklady k vydržaniu. Prídelový plán (na ktorý poukazovali žalobcovia) bol iba technickým podkladom k prídelom a nemohol v danom čase nahrádzať doklad (domnelý) o vlastníctve (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/342/2007-438 zo dňa 24.9.2008). Nič na tom nemení ani skutočnosť, že predmetný prídelový plán bol opečiatkovaný. Súd je toho názoru, že pokiaľ právne predpisy v danom čase upravovali nadobudnutie vlastníckeho práva rozhodnutím o prídele (výmer o vlastníctve pôdy ako verejná listina), nemožno prípadný omyl držiteľov považovať za ospravedliteľný, a teda nemohli byť ani dobromyseľnými držiteľmi, ak nadobudnutie vlastníckeho práva odvodzujú od prídelového plánu. Už zo samotného označenia dokumentu, a to (prídelový) plán, možno výkladom tohto pojmu dospieť k záveru, že sa jedná o zámer, úmysel (prídeľovania pôdy). Len výmery a prídelové listiny ako verejné listiny (nie prídelové plány - pozn. súdu) boli dokladmi o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 123/2003. Dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobcov spochybňuje i predložené rozhodnutie o povolení užívať stavbu rodinného domu zo dňa 13.12.1968, ktorému predchádzalo povolenie pre Ľ. Z. na novostavbu rodinného domu zo dňa 25.8.1962, keď v oboch rozhodnutiach je uvádzaný pozemok par. č. XXXX/XX a nie (žalovaný) pozemok XXXX/XX. Uvedené rozdielne označenia pozemku, ktorý právni predchodcovia užívali museli vzbudzovať objektívne pochybnosť o nejakej nezrovnalosti vo vzťahu k pozemku, na ktorom začali stavať rodinný dom. Subjektívne presvedčenie právnych predchodcov je pre účely nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním právne irelevantné. Z dokazovania vyplýva, že žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia dlhodobo užívali sporný pozemok, vedome tolerovali právne nezrovnalosti vo vzťahu k tomuto pozemku. Ani argumentácia žalobcov o nečinnosti skutočného vlastníka vo vzťahu k spornému pozemku nemôže právne obstáť pri určovaní vlastníckeho práva vydržaním. Vydržaním nemohli nadobudnúť vlastnícke právo ani vo vzťahu k nadobúdaciemu (domnelému) titulu - kúpnej zmluvy zo dňa X.XX.XXXX, nakoľko jeho existencia nebola v konaní preukázaná. Len samotné faktické uchopenie sa držby pozemku bez existencie nadobúdacieho (domnelého) titulu nemôže byť spôsobilým k nadobudnutiu vlastníckeho práva, nakoľko dobromyseľnosť držiteľa je v takomto prípade vylúčená.

54. Keďže nebola splnená jedna zo základných podmienok vydržania, a to dobrá viera držiteľov (právnych predchodcov žalobcov), že vec im patrí, pričom vždy je potrebné túto dobrú vieru hodnotiť objektívne a nielen zo subjektívneho hľadiska, t.j. z hľadiska osobného presvedčenia samotného držiteľa veci, pričom u právnych predchodcov žalobcov museli byť jednoznačne pochybnosti o tom, že im vec (nespôsobilý domnelý nadobúdaci titul, nezrovnalosti v číslovaní stavebného pozemku na rôznych úradných dokumentoch), ktorú fakticky ovládali aj patrí, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

55. Zameranie sa žalobcov na spochybnenie či popretie vlastníckeho práva pôvodne žalovanej Ľ. P. sa javí byť ako nepodstatné a pre určenie vlastníckeho práva žalobcov v tomto spore za nadbytočné, ktoré im nemôže priniesť úspech. Kladné rozhodnutie o určení vlastníctva k nehnuteľnosti bolo možné dosiahnuť len na základe preukázania doložených právne významných skutočností na strane žalobcov,

nie popretím vlastníctva protistrany. Iba ak by žalobcovia preukázali, že im svedčí nadobúdaci titul (nie že nadobúdaci titul nesvedčí žalovanej), bolo by možné ich žalobe vyhovieť.

56. Vo vzťahu k argumentácii sporových strán súd uvádza, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty (k tomu ÚS SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09).

57. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

58. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

59. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

60. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalovanej 1) ako i žalovanej 2) priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1) až 4) spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 %, nakoľko žalované 1) , 2) sú tou stranou sporu, ktorá mala plný úspech vo veci (§ 255 ods. 1 CSP), keďže žaloba žalobcov bola zamietnutá. Súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP rozhodol len o nároku na náhradu trov konania, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Piešťany, v jedenástich vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.